

KRISTENT FÆLLESSKAB

en redegørelse

af

POUL MADSEN

FORLAGET MOD MÅLET

INDLEDNING

Hvad er Kristent Fællesskab? Det spørgsmål hører man ofte – som regel formuleret således: »Hvad er Kristent Fællesskab egentlig for noget?« De spørgende er i vildrede og undrer sig over, at de ikke selv kan give svaret. Hvorfor kan man ikke blot sige: Kristent Fællesskab er en ny frikirke eller en ny frikirkelig organisation? Hvorfor kan man ikke sige: Kristent Fællesskab er en ny sekt? Hvorfor kan man heller ikke sige: Kristent Fællesskab er en ny alliancebevægelse? Hvorfor kan man ikke nøjes med at sige: Kristent Fællesskab er en overkonfessionel ukirkelig vækkelsesbevægelse?

Denne pjece er vort eget svar på spørgsmålet om, hvad Kristent Fællesskab er. Ærlige spørgere har krav på et svar, og vi er glade over at få lejlighed til at gøre rede for alle væsentlige sider af vort arbejde. Det er jo altid bedst at kæmpe »med åben pande, for hvad man for alvor tror«.

Redegørelsen behandler kun arbejdet i København, derimod ikke, hvad der foregår andre steder i landet, ej heller vort missionsarbejde og litterære virksomhed.

København, i marts 1967.

Poul Madsen

Det bibelske udgangspunkt

Læser man om de første kristne i Det nye Testamente, finder man, at de lignede *en stor familie*. Således opfattede de også sig selv og omtalte derfor hverandre som *brødre* og *søstre*.

En familie adskiller sig i udpræget grad fra en forening. Dette kan enhver instinktivt fornemme, men hvori forskellen består, har ikke alle gjort sig klart. En familie må nødvendigvis omfatte alle dem, der ved fødsel tilhører den. Ethvert barn, der fødes i familien, tilhører med det samme familien og kan aldrig udelukkes af den. Brødre og søstre er man simpelt hen, fordi man er født af samme sæd. Anderledes med en forening. Den fødes man ikke ind i, men må indmelde sig i, og vil kun blive optaget, hvis man opfylder visse betingelser.

For at være medlem af en familie kræves altså kun een betingelse: at man ved fødsel tilhører slægten. For at være medlem af en forening kræves denne betingelse ikke, men nogle helt andre.

Følgelig holdes en familie sammen af slægtsbåndet og af det alene. En forening må derimod organiseres, for at man kan holde sammen på den; derfor vælges der bestyrelse og formand, og derfor føres der medlemsprotokol og udstedes medlemskort. Begyndte man på noget sådant i en familie, vil medlemmerne begynde at undre sig og fryse indvendigt.

De første kristne var en stor åndelig familie, ukomplicerede og enkle. Familien omfattede alle dem, der var »født på ny« og derfor ejede Guds Ånd, hverken flere eller færre. Den familie kunne man ikke indmelde sig i. Enten var man født

medlem, eller også var intet medlemskab muligt. Her kunne aldrig blive tale om indmeldelse, thi hvorledes kan man indmelde sig i det, man ved fødsel er medlem af?

Denne store åndelige familie var på een gang eksklusiv og inklusiv. Den ekskluderede alle, der ikke gennem den nye fødsel var blevet medlem af familien. Den inkluderede alle – ubetinget alle – der havde oplevet den nye fødsel. Grænsen for familien var den nye fødsel. Betingelse for medlemskab i familien var den nye fødsel. Andre grænser, andre betingelser opstilledes aldrig.

Denne familie kaldes i Det nye Testamente for *kirken* eller *menigheden*.

Som i de fleste familier opstod der snart forskellige problemer, det første angående understøttelsen til enkerne i menigheden (Ap. G. 6). Hvem skulle løse dette problem? Selv sagt de, der bedst egnede sig dertil, ganske som man i en familie vil lade dem, der har vist sig at have praktiske evner, løse de praktiske problemer, medens de, der har evner på andre områder, må tage sig af problemerne på disse områder. Da de havde fundet dem, der bedst egnede sig til at varetage det sociale arbejde i familien, lagde familiens ældste hænderne på dem og bad for dem, ganske som forældrene i en god familie vil velsigne børnene til deres arbejde.

Det var altså evnernes og gavernes art, der bestemte, hvad hver enkelt i familien skulle tage vare på. De mænd, der fik opgaver betroet, betragtedes aldrig som embedsmænd (embedsmænd i en familie er en naturstridig ide) men som brødre. Man tænkte ikke i organisationsmæssige baner, men følte

hele tiden, at man var en familie. Man hørte sammen og stod sammen om ethvert problem.

I dette naturlige og frie fællesskab viste det sig snart, at Gud havde udrustet familiens medlemmer med mange andre evner og gaver. Nogle var udpræget kyndige i Skrifterne og ejede gaven til at udlægge Ordet og undervise i det. Andre viste sig at kunne hjælpe med løsningen af praktiske problemer, o.s.v. – og alle disse gaver blev naturligvis anvendt til fælles gavn og opbyggelse.

Alt udviklede sig *organisk*, derfor naturligt og enkelt. Derfor kaldes menigheden i Det nye Testamente også for Kristi *legeme*, og hver eneste kristen betragtes som et lem på dette åndelige legeme (1. Kor. 12). Kan det anskueliggøres klarere, at menigheden ikke er en organisation (en forening, en bevægelse, en »kirkedannelse« eller lignende), men en levende organisme?

Det er dette, efter vor opfattelse bibelske, syn på menigheden, der ligger til grund for Kristent Fællesskabs arbejde, således som jeg i det følgende skal redegøre nærmere for.

I

Historie

Jeg er ked af, at jeg i det følgende bliver nødt til at omtale mig selv ganske meget; men det er nødvendigt, om læseren virkelig skal kunne forstå vort arbejde.

I årene 1940-50 arbejdede jeg som sekretær, siden fuldmægtig i *Socialministeriet*. De første 5 år var krigsår med mørkelægning, udgangsforbud og forskellige andre restriktioner. Det var år, der vakte til eftertanke og ransagelse. Hvad skulle man bruge sit liv til? Hvad var hensigten med tilværelsen? Havde Gud noget at sige?

Jeg besluttede mig til at granske Skrifterne og samlede mig først om profeten *Jeremias*, der selv oplevede krig og besættelse. Aften efter aften sad jeg timevis over hans bog og gennemløjede den. Jo mere jeg fordybede mig i den, des mere sagde den mig. Jeg begyndte at skrive en kommentar og fyldte side efter side med mine notater og betragtninger.

Lidt efter lidt gik det op for mig, at det – for at bruge en god vens udtryk – ikke var mig, der behandlede Ordet, men Ordet, der behandlede mig; det havde taget magten over min tanke og følelse, over min vilje og lyst. Jeg oplevede Ordets magt som aldrig før – og er aldrig siden kommet bort derfra.

Da dette først var begyndt, kunne det ikke mere holde op. Skriften blev mit livs hemmelighed. Den drog mig til sig med uimodståelig magt, og jeg samlede mig om bog efter bog i Det gamle og nye Testamente, og når jeg var færdig, begyndte jeg forfra – og opdagede da, at alt, hvad jeg tidligere havde læst, stod lige nyt og friskt for mit indre, som havde jeg aldrig læst det. Skrifterne viste sig at være udtømmelige.

Det blev efter nogle års forløb klart, at aftenerne ikke slog til. Herren lod min hustru og mig forstå, at jeg også burde give formiddagstimerne til hans ord, og jeg sagde derfor min formiddagsstilling (mit ben!) i *Landsnævnet for Børneforsorg* op og nøjedes med min stilling i Ministeriet, hvor jeg skulle møde kl. 12.

Det var en vis indtægtsnedgang, men ikke noget virkeligt offer. Det viste sig imidlertid snart, at det var en Herrens velsignelse, der skulle få betydning for hele mit liv. Nogle dage efter at jeg havde forladt min stilling i Landsnævnet for Børneforsorg, ringede det på døren; da jeg åbnede, stod en forsikringsmand med et beløb til mig. Jeg spurgte, hvorfra det beløb stammede, og han forklarede mig, at min fader ved min fødsel havde tegnet en forsikring til mig, som skulle komme

til udbetaling ved mit fyldte 30 år. Jeg anede intet herom, men sagde ham tak og kvitterede for modtagelsen. Så slog den tanke mig, at jeg skulle prøve på at regne ud, hvor meget jeg var gået ned i løn, da jeg opgav min formiddagsstilling i børneforsorgen. Det viste sig da, at min årsløn + dyrtidstillæg havde været på kroner og ører det beløb, forsikringsmanden nu afleverede til mig.

Det var første gang, jeg oplevede, at Herren ikke vil skyldes et menneske noget. Siden har jeg på mangfoldige måder oplevet, at vi som Guds tjenere aldrig behøver at skænke økonomien overdreven opmærksomhed. Den søger Herren for, om vi vil gøre hans vilje.

I 1947 havde jeg overtaget et lille forlag, som vi gav navnet *Mod Målet*, lånt fra Paulus' ord: »Eet gør jeg – jager mod målet« (Fil. 3,13, 14). Sammen med det øvrige åndelige arbejde, der fulgte med, havde jeg nu rigeligt at gøre i min fritid, og da det ministerielle arbejde også voksede, således at jeg blev nødt til at være i centraladministrationen om formiddagen, afslog jeg bestemt en god vens indtrængende opfordring til at holde nogle bibeltimer hver 14. dag. Det kunne jeg ikke få tid til.

Han lod sig imidlertid ikke afvise, og efter megen overvejelse gik jeg i februar 1949 ind på at holde bibeltimer i vort hjem hver 14. dag indtil sommerferien.

Til den første aften havde der meldt sig over 100, så jeg var nødt til at leje et lille lokale i Vartov. Efter nogle måneders forløb kom der så mange, at vi var tvunget til at flytte over i Vartovs festsal. Efter yderligere nogen tid måtte vi leje KFUK's festsal i Kannikestræde, og da den blev for lille, rykkede vi ind i KFUM's festsal i Borgen.

Jeg gjorde intet for at få folk til at komme – ingen annoncering, ingen underholdning, ingen opfordringer til trofast at møde op – men Herren sendte dem i skarevis.

Hvad skulle jeg gøre? Jeg fandt mig selv i et stort arbejde, som jeg intet havde gjort for at stable på benene – jeg fandt mig omgivet af hundredvis af søgende mennesker, som jeg aldrig havde kaldt på – jeg stod foran en »åben dør ind til et stort og virkningsfuldt arbejde« (1. Kor. 16,9).

Det viste sig snart uoverkommeligt at passe både det åndelige og det ministerielle arbejde – jeg måtte slippe en af delene – min hustru og jeg bad sammen og blev forvissede om, at Herren havde kaldet mig til at forkynde Ordet. Derfor søgte jeg orlov fra 1. januar 1950, og året efter fik jeg bevilget afsked i nåde og uden pension.

Jeg kan således med sandhed vidne om, at det arbejde, der da begyndte og som siden har udviklet sig til, hvad vi nu kalder for Kristent Fællesskab, ikke er sat i gang af mig eller noget andet menneske, men af Herren selv.

Derfor har vi altid, når modstanden har rejst sig imod os, trygt kunnet se tilbage og sige: »Herre, det var dig, der begyndte dette; du vil vogte det!« Og vi har kunnet være rolige i forvisningen om, at »er det af Gud, kan I ikke fælde det« (Ap. G. 5,38-39).

Bibelundervisningen førte meget andet med sig, og samlede omkring Ordet oplevede mange af os, hvad et levende, åndeligt fællesskab er. Spørgsmålet blev derfor: Skulle vi leve det fællesskab ud i dets konsekvenser, eller skulle vi sætte grænser for det?

Det overvejede vi under bøn i flere år og tog intet skridt, før vi havde Herrens svar. Det lød i sin enkelhed således: Skal mennesker sætte grænser for, hvad Gud vil gøre? Skal de standse, hvad han har påbegyndt?

Følgelig fulgte vi vort hjertes trang og samledes så ofte, vi kunne, for at opbygge hverandre i troen og vinde flere for Herren. Vi begyndte at samles i forskellige hjem til brødsbrydelse om søndagen, til bedemøder om hverdagen, samtidigt

med at vi ind imellem afholdt større møder i lejede lokaler, stævner her og der og lejre for unge, hvor det kunne lade sig gøre. I 1955 følte vi trang til at samles under eet tag i Stor-København for at mindes Herren hver søndag, og det har vi gjort indtil nu og agter at fortsætte med, indtil Herren måtte give os besked på noget andet.

Det er i korthed vor historie.

II

Hvordan arbejder Kristent Fællesskab?

Mødeprogrammet udspringer af de behov, der opstår iblandt os og omkring os, og som varierer fra tid til anden. Man kan derfor ikke sige, at der er et fast, uforandret program.

For tiden (foråret 1967) føler vi i Stor-København stadig behov for at samles som een flok søndag formiddag. Det sker i tiden kl. 10 til ca. kl. 11,30 i *Grundtvigs Hus* nær ved Rådhuspladsen (Studiestræde 38). Vi synes, vi trænger til at løfte vor røst i lovsang som en samlet flok og takke Herren for hans opstandelse.

Ved hver eneste søndagssammenkomst bryder vi brødet (holder nadver, vil nogen kalde det) for at komme Herren i hu. Til at deltage i brødsbrydelsen indbyder vi enhver, der er frelst ved troen på Jesus, men beder andre om ikke at tage af brødet eller drikke af kalken. Medens brødet og vinen passerer fra mand til mand, giver vi enhver, der føler trang til det, lejlighed til at løfte sin røst og takke og tilbede vor Frelser, som vi »kommer i hu« gennem nadveren, eller også synger vi ham en lovsang eller tilbringer stunden i fuldkommen stilhed. Denne nadverstund sætter de fleste af os stor pris på og ville nødtigt undvære. Brødet, der brydes, minder os også om alle dem ud over jord, der har del i det samme brød, alle vore trossøskende i alle nationer, og i vore bønner minder vi Herren om dem alle, især de lidende, de fængslede og forfulgte.

Enhver forventes at have sin Bibel med til alle vore sammenkomster, selvfølgelig også søndag morgen. Før eller efter brødsbrydelsen udlægger en broder, der ejer gaven dertil, et afsnit af Skriften. Vi lægger den største vægt på, at forkyndelsen iblandt os er bibeludlægning. En åndelig familie må have åndelig føde; den finder vi bedst, når vi under en Ordets tjeners ledelse ransager Skrifterne sammen.

Vi benytter os derimod ikke af solosang, duet eller korsang. Ikke at vi udelukker, at Guds Ånd kan tale også derigennem, men erfaringen har lært os, at dette meget nemt bliver en art åndelig-sjælelig underholdning, der hensætter tilhørerne i passivitet og ikke stiller krav til dem om nogen tanke-mæssig medvirken.

Samtidig med søndagsgudstjenesten er der søndagsskole for børn, opdelt i forskellige klasser efter børnenes alderstrin. Også dette arbejde lægger vi stor vægt på.

I lang tid samledes vi hver anden tirsdag til bibelundervisning i Grundtvigs Hus. Vi gennemgik i løbet af en række år samtlige Bibelens bøger i hovedtræk og derefter flere af bøgerne grundigt i enkeltheder. Det er tanken at genoptage bibelundervisningen i september 1967 og atter gennemgå hele Bibelen forfra.

Hver fredag aften holder vi friluftsmøde på Gammel Torv i byens centrum. Her går en strøm af mennesker forbi, og alle behøver de budskabet om frelsen i Kristus Jesus. Hvilken forret og glæde at stå der og vidne om Herren for dem allesammen, uddele traktater og indbydelser til dem, synge de kendte salmer og sange og samtale med dem, der ønsker at vide mere! Mange af dem sætter aldrig deres ben i en kirke eller et mødelokale – vi må ud til dem, vi må opsøge dem, thi vi står

jo som Paulus i gæld til alle mennesker og skylder dem at give dem frelsestilbudet fra Gud.

Af regelmæssige fællesmøder har vi herudover kun to månedlige bedemøder (den 2. og 4. mandag i *Vartovs* festsal). Vi vil gerne søge at være et »bedehus for alle folkeslagene«; derfor bruger vi det første bedemøde til bøn for nationerne. Efter vor åndelige formåen samler vi os i en fælles indsats i bøn for Kina og Indien, Indonesien og Pakistan, Tibet, Nepal, Afghanistan, Marokko, Syd-Afrika, U.S.A., Polen, o.s.v., o.s.v. Vi beder for missionærene derude, for de lokale kirker, for regeringerne, og vi tror, at vi – om end kun i ringe grad, så dog i nogen – er med til at lette byrderne for de lidende og bringe åndeligt lys i det tætte mørke. Det andet bedemøde hver måned er helliget vort eget land, som vi føler et ganske særligt ansvar for.

De øvrige regelmæssige sammenkomster er ikke fællesmøder, men holdes i private hjem rundt om i byen. Fra mange hjem sker der et udadgående evangelisk arbejde i form af børnearbejde, ungdomsarbejde eller det såkaldte åbent-husarbejde, hvor man indbyder venner og naboer, arbejdskammerater og familie til møder under private former.

Ud over regelmæssige møder afholder vi også ind imellem møder af særlig karakter, f. eks. missionsaftener eller week-end-stævner i Grundtvigs Hus o.s.v.

Vi samles altid med det formål at holde os selv brændende i ånden og vinde andre for Herren. Vor erfaring har lært os, at dette bedst sker, når møderne i videst muligt omfang bevarer karakteren af familiesammenkomster og så lidt som muligt får et officielt, stift præg. Det gælder nemlig om, at ingen kun er en mødedeltager, men at om muligt alle oplever, hvad et fællesskab om Kristus er – og det fremmes bedst, hvor vi mødes som en familie.

Men ikke blot det! Vi ønsker også at arbejde som en stor familie. En familie har et lederskab – ikke et udnævnt lederskab eller et officielt lederskab – men et faktisk lederskab, som regel forældrene, dog ofte også børnene, når de er vokset til og har høstet erfaringer. Tiden afslører, hvem i familien der har evner og karakter til at lede. Jo større familien er og jo flere opgaver, der er lagt hen til den, des større bliver de krav, der rent faktisk må stilles til dem, der skal lede. Imidlertid leder forældrene aldrig familiens anliggender sådan, at familiefølelsen går tabt. Derfor deler de problemerne med familiens medlemmer, hvis de skønnes at have alder og forudsætninger for at forstå dem. De spørger dem undertiden til råds, og i visse tilfælde træffer de ingen afgørelse, før de kan fornemme, at de øvrige i familien føler sig trygge.

På tilsvarende måde i et åndeligt fællesskab som det, vi har fundet vor plads i. Der er vokset et lederskab frem, en gruppe mænd med kærlighed til alle i fællesskabet, med åndelig erfaring og indsigt, med et vist overblik og udsyn, og disse mænd står uden udnævnelse og officiel status iblandt os som faktiske ledere – »ældste« for at bruge et nytestamenteligt udtryk.

Deres opgave er at lede uden at herske, at være kærlige og myndige fædre uden at være hårde, at »stå for Herrens ansigt« og bære fællesskabet på deres hjerte. Deres vigtigste opgave er at lede uden at tage det personlige initiativ fra nogen i fællesskabet, men eventuelt retlede det, om det fører på vildspor.

Enhver vil forstå, at der ikke kan gives regler for et sådant åndeligt lederskab. Hvortil ledernes kompetence rækker, kan der ikke siges noget udtømmende om.

Skal et sådant åndeligt lederskab kunne fungere, må det ikke organiseres. Så snart lederskabet forvandles til et menighedsråd, en komite, et udvalg, et ældsteråd, opstår faren for, at hele forsamlingen forvandles til en forening – og snart er familiefølelsen, fællesskabsfølelsen, inspiration og ansvar for-

svundet fra de fleste.

Man må derfor løbe den risiko intet at være i almindelig menneskelig bedømmelse, ingen organisation at have at støtte sig til, ingen medlemmer med medlemskort, ingen medlemsprotokol, ingen anerkendelse af myndighederne, ingen som helst status i denne verden. Det er troslivets risiko.

Så vidt vi forstår Det nye Testamente, arbejdede de første kristne efter disse principper.

Går det da godt? Hertil kan svares med bestemthed, at det kunne og burde gå langt bedre. Det er imidlertid ikke princippernes skyld, men vor. Vi er ikke blevet skånet for fejltagelser, skuffelser og sorger. Vi har ikke undgået gnidninger – gnidninger mellem lederne, gnidninger mellem generationerne, gnidninger af forskellig art. Vi har set venner forlade os i vrede eller skuffelse. Vi har ikke oplevet lutter idyl og medvind. Men når dette er sagt, må det straks tilføjes, at vi midt i alle problemerne har oplevet en uddybelse af den indbyrdes kærlighed, en sønderbrydelse af egenrådighed og stejlhed, en ståen skulder ved skulder for Kristi skyld, så vi kan vidne om, at det alt sammen har samvirket til gode for os. Og så har det været os en stor trøst, at vi ikke har kunnet finde nogen gnidningsløs forsamling i Bibelen og heller aldrig har hørt om det i kirkehistorien.

Vi er ikke udlærte i kunsten at lede – langt fra! Men trods vore mangler og fejl har det behaget Herren at gøre vort fællesskab til et åndeligt hjem for adskillige, til et vidnesbyrd for mange og – håber vi – i nogen grad til ære for hans navn.

III

Bibelsyn

Jesu Kristi ord afgør enhver sag for en kristen. Det gælder også spørgsmålet om bibelsyn. Det afgørende er ikke, hvad vi eller noget andet menneske måtte sige om Skriften, men hvad Herren siger om den.

Han understreger gang på gang, at Bibelen er Guds ord. Aldrig åbner han for den ringeste tvivl herom. Hermed er spørgsmålet om bibelsyn principielt afgjort for enhver, der har ham til Frelser og Herre. Han er Guds Søn. Hans ord – også om Bibelen – er sande, thi han er selv sandheden.

Overfor Jesu ord om Bibelen har der lige siden apostlenes dage stået en mængde menneskeord, der har givet udtryk for noget andet. Vor tid har også mange røster, der rejser sig imod Herren. Mange taler »for sandhedens skyld« og »i videnskabens navn« imod ham. De påstår, at de er nået længere end han i retning af sandhed og kundskab.

I Kristent Fællesskab har vi gjort Kristi bibelsyn til vort. Vi beskæftiger os som nævnt ikke med, hvad vi eller andre mennesker har for meninger om Bibelen, men med Herrens ord i denne som i enhver anden sag. Siger vi, at vi tror på ham, kan vi ikke forkaste hans ord om Bibelen, thi hvordan kan man tro på en, hvis ord man afviser?

Spørgsmålet om bibelsyn hører hjemme i *troens* verden. Og her er kun Kristi bibelsyn gyldigt.

Betragter vi Herrens eget forhold til Skriften, bliver vi slået af, at han tillægger den uindskrænket og ubetinget gyldighed og myndighed, og at han aldrig åbner for den mulighed, at den tager fejl på noget punkt. Dette syn på Skriften har han beseglet med sit blod.

Det er ikke her stedet at begrunde vort bibelsyn i enkeltheder, men blot at oplyse om, at vi i vort arbejde med taknemmelighed og glæde har valgt at modtage hele Bibelen fra 1. Mos. 1 til Johs. Åb. 22 som Guds uforfalskede og ufejlbarlige ord. Det er vort trosgrundlag. Vi nægter at tro på eller be-

skæftige os med nogen »ekstra åbenbaring«, noget »nyt lys«, der går ud over Den hellige Skrift. Vi afviser den romersk-katolske kirkes påstand om, at der eksisterer en apostolisk succession, og at Gud skulle have oprejst mænd, der har fået mere lys end det, Bibelen bringer. Vi forkaster derfor dens lære om Marias ubesmittede undfangelse og legemlige himmelfart, dens lære om pavens ufejlbarlighed *ex cathedra*, fordi det ingen hjemmel har i Den hellige Skrift. På den prøver vi enhver lære. Skriften er højeste autoritet.

Vi er ikke blinde for de tankemæssige vanskeligheder, der er forbundet hermed. Men vi overdimensionerer ikke deres vægt og betydning. Alt virkeligt trosliv indebærer vanskeligheder for tanken. Hertil kommer, at den menneskelige tanke arbejder højst ufuldkommet, bundet til meget store begrænsninger. Vi kan i en vis barnagtig selvglæde beundre menneskeheden tankemæssige formåen og gøre intellektet til højeste autoritet, men historien har vist, at de, der gør det, altid har bygget på sand. Det gælder både på naturvidenskabernes og åndsvidenskabernes område.

Derfor udgør de tankemæssige vanskeligheder ikke vort egentlige problem. Det gør derimod spørgsmålet om at *forstå* Bibelen ret og *følge* den vej, den anviser. På disse områder (lys og lydighed) er vi totalt magtesløse i os selv og helt afhængige af Guds Ånd. Det er kun ved ham, vi kan forstå Ordet. Det er ham, der i Skrifterne viser den kristne hans vej (korsets vej), og det er kun ved hans kraft, vi formår at vandre den. Spørgsmålene om lys og lydighed hænger nøje sammen, som Grundtvig sagde:

*Lys, der følges,
øger lysets skat.
Lys, der dølges,
fører ind i nat.*

Det er med andre ord ikke i første række ved skrivebordet med opslagsbøger, leksikon og tekniske hjælpemidler (hvor nyttige de end kan være), vi lærer at forstå Guds ord, men ved at gøre, hvad det siger – m. a. o. i livets skole. Hertil behøver vi ny nåde hver dag – og det er i denne nåde, vi elsker Ordet og søger af hele vort hjerte at forstå det ved Ånden og gøre, hvad det siger.

IV

Dåbssyn

Det nye Testamente lærer os, så vidt vi forstår det, at de, der kom til troen på Jesus Kristus, lod sig døbe. Ved tro oplevede de, at det gamle var forbi, og at de var blevet nye skabninger (se 2. Kor. 5,17). De så, at deres gamle menneske var korsfæstet med Kristus (Gal. 2,20), og at det nu var Kristus, den opstandne, der var deres liv. Som et vidnesbyrd herom lod de sig døbe. Dåben var et synligt udtryk for den indre, åndelige virkelighed, de ved troen havde grebet. Derfor fandt dåben sted, så snart det var klart, at de virkelig havde oplevet den nye fødsel.

Dåben adskilte de troende fra verden. De døbte udgjorde Guds menighed; mødte man en, der var blevet døbt, vidste man, at han var en bevidst kristen.

»Den, som tror og bliver døbt, skal blive frelst« (Mark. 16,16) er Herrens ord herom.

I overensstemmelse hermed sagde evangelisten Filip til den ætiopiske hofmand, der begærede at blive døbt: »Tror du af hele dit hjerte, kan det ske.« Og da hofmanden svarede: »Jeg tror, at Jesus Kristus er Guds søn,« døbte han ham (Ap.

G. 8,36-38).

Grænsen mellem menigheden og verden var således klar og tydelig. Der var et indenfor og et udenfor, markeret af dåben. Den tanke at døbe nogen, der ikke ejer en personlig tro på Kristus, er fremmed for Det nye Testamente.

Det skyldes, at nytestamentelig kristendom er helt personlig. Jeg må svare for mig selv. Ingen præst ejer i kraft af noget embede evnen til at tilføre mig noget guddommeligt uafhængigt af min egen personlige og bevidste stillingtagen, thi kristendom har intet med magi at gøre.

Vi praktiserer derfor ikke barmedåb, men døber på deres egen begæring dem, der er kommet til tro på Jesus Kristus, i Faderens, Sønnens og Helligåndens navn ved at nedsænke dem i vand. Vi synes, dette giver det stærkeste udtryk for, at de er døde med Kristus og med ham også opstået til et helt nyt levned (Rom. 6,4).

Dåben er imidlertid ikke det grundlag, vi bygger på. Vort trosgrundlag er Kristi død og opstandelse, ham alene. Derfor lægger vi stor vægt på, at forkyndelsen samler sig om Kristus, ikke om dåben. Vi har bemærket, at hvor dåben indtager en fremskudt plads i forkyndelsen, bortledes opmærksomheden let fra Kristus og hans værk, og mennesker lader sig da døbe, fordi det er »rigtigt« (mere »rigtigt« end andet!), altså fordi de er grebet af den rette og korrekte lære om dåben, ikke fordi de er grebet af Kristus. Da sniger selvglæden og selvtilfredsheden sig let ind, og da mister dåben, hvor korrekt den måske end er til det ydre, sit væsentligste indhold. Vi må aldrig glemme, at om vi kendte alle hemmeligheder og sad inde med al kundskab om dåben, men ikke havde kærlighed, da var vi intet (1. Kor. 13,2).

Derfor søger vi ikke at lede mennesker til dåb, men til Kristus. Vi søger ikke at overtale dem til at lade sig døbe. Vi søger derimod at hjælpe dem til et inderligt, personligt forhold til deres Frelser og Herre. Da er det gang på gang sket, at mennesker, grebne af hans kærlighed og majestæt, har ønsket at lade sig døbe til ham, og da har det været vor store glæde og forret at imødekomme deres ønske.

Derfor har vi heller ingen vanskeligheder ved at være eet i fællesskabet med dem af Guds børn, der ser anderledes på dåben end vi. Adskillige sådanne har fundet deres åndelige hjem iblandt os. Vort fællesskab er i og om Kristus, ikke i og om dåben.

V

Vort forhold til vore trossøskende i de organiserede kirkesamfund

Som antydte tidligere kender Det nye Testamente kun til een menighed i hver by. Den bestod af alle de genfødte i byen. De havde samme Frelser og samme Ånd, hvordan skulle de kunne skille sig fra hinanden. I Korint var der – fordi menigheden var kødelig – tendenser til gruppedannelse af forskellig art; dem afviser Paulus blankt (1. Kor. 1).

I København findes der derfor i Guds øjne kun een menighed. Den omfatter alle dem, der har oplevet den nye fødsel, hverken færre eller flere.

I overensstemmelse hermed er det os ikke muligt at betragte vore trossøskende i de kirkelige organisationer (folkekirken og frikirkerne) som tilhørende nogen anden menighed. De og vi er i samme menighed.

Folkekirken er ikke nogen menighed eller kirke i nytestamentelig betydning, men en statsstøttet organisation, der indenfor sine rammer omslutter både genfødte kristne og navnkristne. De førstnævnte er vore brødre og søstre i Guds me-

nighed i København, de sidstnævnte hører ikke til i menigheden, fordi de slet ikke er kristne i bibelsk betydning. Noget tilsvarende gælder de frikirkelige organisationer, der som medlemmer har både kristne og navnkristne. Guds menighed i København omfatter alle de genfødte i og udenfor de organiserede trossamfund. De er vore brødre og søstre. De og vi er lemmer på samme åndelige legeme.

Hvad da med organisationerne? Hvordan ser I på dem? Ja – de er der jo – desværre! Det kan vi ikke ændre på. De står som høje, tilsyneladende uoverstigelige skillemure mellem Guds børn. Det må vi se i øjnene. Sådan er de faktiske forhold. Vi ville ønske, at alle Guds børn kunne mødes som brødre og søstre, helt glemmende, at de er lutheranere eller pinsevenner eller baptister eller noget andet, og samles som een stor familie – men vi har ingen direkte mulighed for at gennemføre dette.

Vor eneste mulighed er at holde vore egne hjerter vidt åbne for alle Guds børn – og så i bøn og forventning vente på, hvad Gud selv vil gøre.

I denne forbindelse tror vi, det er vigtigt, at gudstjenesten får et nytestamenteligt præg, thi kun derved virker den samlende.

Vil man karakterisere den nytestamentelige gudstjeneste i forhold til den gammeltestamentelige, kan man pege på tre væsensforskelle:

1) I den gamle pagt var der et tempel af sten, altså et heligt sted, hvortil gudstjenesten var knyttet. Noget sådant findes ikke efter pinsen. Her er de hellige selv et åndeligt tempel (Ef. 2,19-22). Gudsdyrkelsen er ikke knyttet til noget tempel (kirkebygning), hverken til »Jerusalem eller Garizim«, thi Gud vil tilbedes i Ånd og sandhed (Johs. 4,21-24), og det foregår overalt, hvor to eller tre er forsamlede i hans navn (Matt. 18,20).

2) I den gamle pagt fandtes der præsteskrabet (Arons efterkommere) og lægfolket. Præsterne gjorde tjeneste i templet, iførte særlige præstedragter; lægfolket måtte holde sig på afstand. Alt dette er totalt borte i Helligåndens tidsalder. Her er alle de troende præster, her er ingen opdeling af Guds folk i præster og lægfolk, her er ingen særlig præstedragt (ornat eller lignende). Alle har i Kristus samme adgang til Faderen, og hver og en er Guds præst med sin særlige opgave (1. Peter 2,9 og Johs. Åb. 1,6).

3) I den gamle pagt koncentreredes gudsdyrkelsen om alteret, hvor ofrene bragtes. I nådens tidsalder findes der ikke noget alter, thi det offer, der skulle bringes for at skaffe soning, er een gang for alle bragt på Golgata. Derimod findes der et bord med brød og vin til minde om Herren. Ved dette bord hører alle Guds børn hjemme, ingen indtager nogen speciel stilling ved det.

Det revolutionerende og befriende for den kristne forsamling i nådens tidsalder er således, at den ikke har noget jordisk tempel (nogen helligdom), ikke noget specielt præsteskrab og ikke noget alter. Eller sagt positivt: den dyrker Gud i Ånd og sandhed og er selv et åndeligt hus, et åndeligt præsteskrab, en stor familie af ligeberettigede søskende.

Når gudstjenesten præges af dette, vil den efter vor opfattelse virke samlende, idet den da understreger alle de helliges lige adgang til Faderen både som modtagere af hans nåde og som tjenere i hans hus. Dette søger vi derfor at praktisere ved vore gudstjenester.

VI

Økonomi

Som tidligere omtalt havde jeg, før jeg endnu gav al min tid til Ordets tjeneste, en grundlæggende oplevelse af, at Herren ikke vil være et menneske noget skyldigt. Han sørger for, hvad vi trænger til i overensstemmelse med sit løfte: »Søg først Guds rige og hans retfærdighed, så skal alt det øvrige gives jer i tilgift« (Matt. 6,33). I over 16 år har vi erfaret, at det passer. Vi har aldrig følt os ledet til at bede mennesker om penge til os selv eller vort arbejde, vi har aldrig følt os tilskyndet til at optage en kollekt, vi har aldrig omtalt vore behov eller antydning, at vi trængte til dette eller hint – og vi har aldrig manglet noget. Ganske vist har vi prøvet at have en tom kasse, men vi har aldrig prøvet at mangle noget som helst. Pengene er altid kommet, som regel ved at vennerne har lagt deres gaver anonymt i de bøsser, der hænger ved udgangen af mødelokalerne i Grundtvigs Hus og Vartov, undertiden på en for os helt uforklarlig måde.

Vi er taknemmelige over, at vi er blevet ledet til at handle således. Det har givet os mange håndgribelige oplevelser af Guds omsorg og samtidig hjulpet os til at blive bevaret i fuldkommen afhængighed af ham.

VII

Afsluttende bemærkninger

Denne lille redegørelse har forhåbentlig gjort det klart, at Kristent Fællesskab ikke er nogen ny frikirke eller frikirkelig organisation i traditionel betydning, men et organisk fællesskab af kristne, der føler sig eet med alle andre kristne og just derfor ikke har villet være med til at danne en ny organisationsmur til yderligere opdeling af den i forvejen tilstrækkeligt splittede kristenhed.

Dette lille fællesskab er svagt, thi numerisk er vi ikke mange, og menneskelige støtter har vi ingen af.

Vi har end ikke et program for fremtiden! Men kan man i øvrigt finde noget program for de første kristnes virksomhed? Satte de sig ned i et forsøg på at planlægge det kommende års arbejde i enkeltheder? Nej, thi de følte sig ikke som herrer over Helligånden, så de kunne diktere ham, hvad der skulle ske. Snarere kan man sige, at de ofte »improviserede«. Paulus lagde ikke sin rejserute og mødeplan, sin tidstabel og arbejdsplan i forvejen. Han forsøgte at rejse til Bitynien, men Jesu Ånd tillod ham det ikke (Ap. G. 16,7), han drog også til Athen, men da han ikke fandt større modtagelighed for evangeliet, forlod han byen og drog videre til Korint (Ap. G. 18,1). I

Efesus blev han i flere år (kap. 19), thi der oplevede han en vækkelse. Han indrettede sig efter de behov, han mødte, og lod sig lede af Helligånden. En sådan arbejdsform kan ikke planlægges.

Nu vil man måske hævde, at han var omrejsende evangelist, og at »improvisation« selvfølgelig måtte være hans arbejdsmetode, men at noget andet må gælde virksomheden i en lokal menighed. Men det er kun delvist rigtigt. Også i en lokal forsamling hersker der ikke en statisk tilstand, men et pulserende liv, der hele tiden skaber nye behov, nye problemer, nye situationer. Derfor kan arbejdet ikke planlægges i traditionel forstand, men må tilpasses behovene, undertiden fra dag til dag. Ledelsens opgave består først og fremmest i at »søge Herrens ansigt«, d.v.s. under stadig bøn at finde de »forudberedte gerninger«.

Derfor kan vi ikke oplyse noget sikkert om, hvad vi vil gøre i morgen. Det er jo i øvrigt ikke sikkert, vi eksisterer som fællesskab i morgen på samme måde som i dag.

En ting er vi dog overbeviste om, hvad fremtiden angår: Vi vil ikke gavne den kommende generation, om vi efterlod den en organisation, som den skulle slæbe videre på. Hele kirken historie er for os et vidnesbyrd om, at når den ene generation efterlod den følgende andet og »mere« end et levende vidnesbyrd, var den med til at binde den. Tænk, hvad vor generation har måttet overtage af gamle kirkebygninger, missionshuse, ungdomsborge o.s.v. – en dødvægt, der har fået mange kristne til at snuble i starten og se bagud til noget, som engang var, i stedet for opad og fremad. Mange lærte aldrig at stole på Herren, fordi den foregående generation havde »sikret« den alt, hvad den »behøvede« – en skæbnesvanger mangel på forståelse af, hvilke vilkår det personlige trosliv bedst udvikles under.

Kristent Fællesskab vil formentlig ophøre en dag, men kristent fællesskab vil hver generation af kristne have mulighed for at tilkæmpe sig og opleve, om den personligt og ydmygt vil tjene Guds frelsesplan i sit slægtled.

